

ETF (Börsil kaubeldavad fondid)

Üldine teave

Börsil kaubeldav fond (ETF) sarnaneb tavalise investeerimisfondiga, sest tegemist on väärtpaberite või muude varade kogumiga, kuid erinevalt tavalisest investeerimisfondist kaubeldakse ETF-ide osakute/aktsiatega börsil nii nagu ettevõtete aktsiatega. ETF-i alusvaraks võivad olla konkreetsed aktsiad, võlakirjad, tuletisinstrumendid, toormed, välisvaluuta vms vara. ETF võib järgida mingit konkreetset indeksit ja omandada üksnes indeksi koosseisu kuuluvat vara, nt teatud indeksisse kuuluvaid aktsiaid. On olemas ETF-e, mis investeerivad ainult teatud kindlasse tööstussektoris või geograafilisse piirkonda. On ka selliseid ETF-e, mis ei ole alati seotud ühe indeksi või majandussektoriga. Selliste ETF-ide puhul juhitakse investeringuid aktiivselt ja nende alusvara koostis võib aja jooksul muutuda. ETF-i puudutav teave on kirjeldatud fondi dokumentides, sh põhiteabedokumentis.

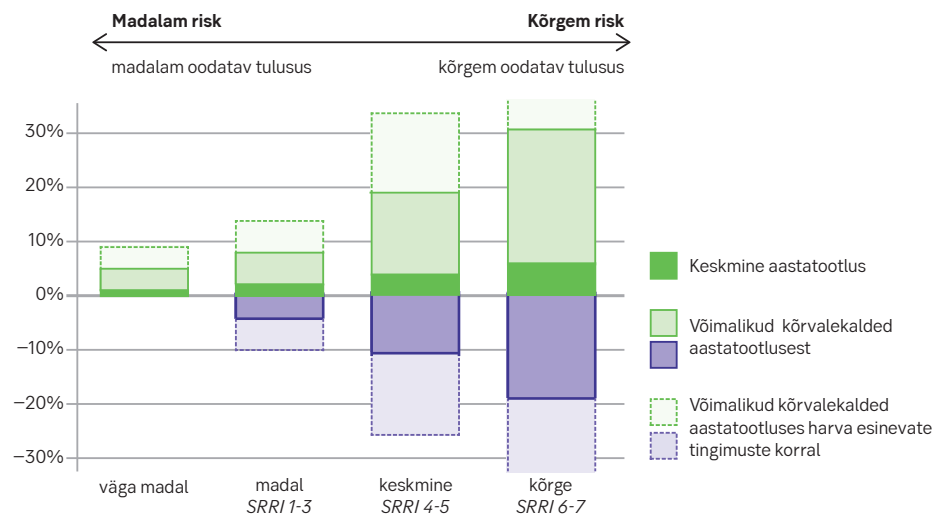
ETF-i tulemus sõltub:

- fondijuhist ja/või fondivalitsejast
- ETF-i aluseks oleva finantsindeksi liikumisest
- geograafilisest piirkonnast ja sektoritest, kuhu investeringud tehakse
- finantsturu üldisest foonist.

On olemas ETF-e,

- mis võimendavad alusvara väärtuse muutumist kaks või enam korda (leveraged ETF);
- mille väärtus liigub alusvara väärtusele vastupidises suunas (inverse ETF);
- mis võimendavad alusvara väärtusele vastupidist liikumist (leveraged-inverse ETF);
- mille alusvaraks on teised turul kaubeldavad fondid.

Liigitus

Fondi üldise riski ja tootluse profiili mõõtmise kokkulepitud meetod on **riski ja tootluse sünteetiline näitaja (SRRI)**. Fonde liigitatakse skaalal 1–7, kus 1 on madalaim risk ja 7 kõrgeim risk. Tavaliselt saadakse SRRI selle põhjal, missugune on olnud fondi viimase viie aasta volatiilsus või kui fond on tegutsenud lühemat aega, siis vastava tegutsemisperioodi volatiilsus.

Kõik ETF-id, mille osak ei ole nomineeritud põhivaluutas¹, on alati kõrge riskitasemega.

Keerukus: ETF-ide osakuid/aktsiaid käsitatakse keerukate instrumentidena.

¹ Põhivaluutaks loetakse EUR, USD, GBP, CHF, CAD, AUD, JPY, SEK, DKK, NOK.

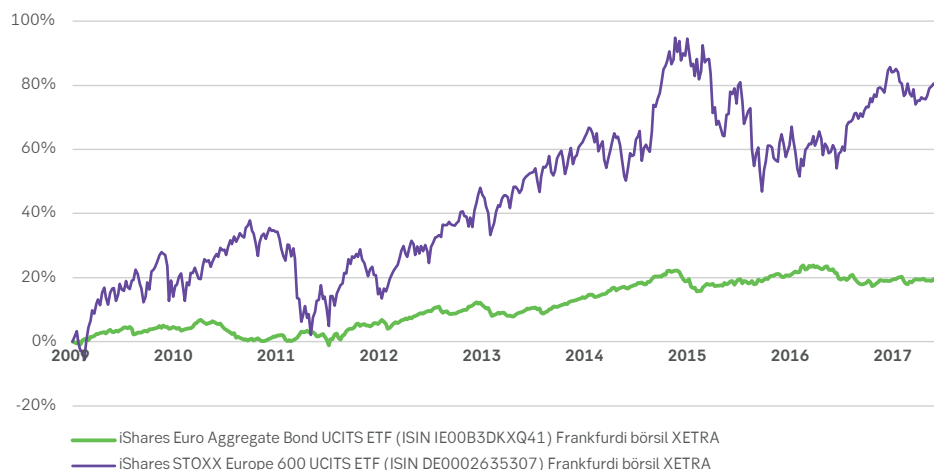

Väärtus

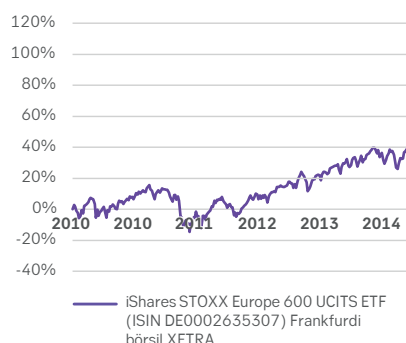
ETF-i puhul saab investor suuremal või vähemal määral mitmekesise riskipositsiooni laia turu, varaklassi ja turusektori või investeerimisstiili suhtes. ETF-ist võidakse teha ka regulaarseid väljamakseid sõltuvalt ETF-i alusvaradest. Erinevalt tavalistest fondidest ei ole ETF-idel väljalaske- ega tagasivõtmistasusid ja neile kohalduvad aktsiatehingute teenustasud. ETF-e hinnatakse nagu investeerimisfonde kasutades osaku/aktsia puhasväärtust (NAV), kuid erinevalt tavalisest investeerimisfondist kujuneb nende ostu- ja müügihind börsil nagu aktsiatel. ETF-i osaku/aktsia väärtus võib investeerimisperioodi jooksul muutuda ning olla turutingimustest sõltuvalt esialgselt investeringust madalam või kõrgem. ETF-i osakute/aktsiate müümine ja ostmine toimub ainult suuremate börside kaudu kogu kauplemispäeva vältel. ETF-i osakute/aktsiate müümine ja ostmine toimub ainult suuremate börside kaudu kogu kauplemispäeva vältel. Ostu ja müügihindade süsteem on sama mis tavalistel aktsiatel.

Joonistel on näitlikustav eesmärk. Esitatud teavet ei tohi ühelgi juhul tõlgendada investeerimisalase nõustamisena, investeerimissoovituseks ega toote või teenuse pakkumisena. Eelmiste perioodide tootlus või senine tegevuse ajalugu ei tähenda lubadust ega hõlma viidet järgmiste perioodide tootluse või tegevuse eesmärkide täitmise kohta.

Joonis 1. Pikaajaline tootlus

Joonis 2. Positiivne stsenaarium

Joonis 3. Negatiivne stsenaarium

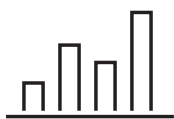

Joonise 1,2 ja 3 allikas: Bloomberg. (2017) Bloomberg Professional. Kättesaadav tasuta teenusena (andmed kuupäevaga: 21. november 2017).

Kohalduvad tasud:

- Valitsemistasu
- Vahendustasu
- Arveldustasu
- Hoidmistasu

Täpsem teave tasude kohta on SEB hinnakirjas, investorkaitse veebilehel või konkreetse väärtipaberi kohta käivates dokumentides.

Riskid

ETF ei garanteeri tootlust. **Mida kõrgem on võimalik tulu, seda suurem on risk kaotada ka oluline osa esialgsest investeringust.**

ETF-i eelmiste perioodide tootlus ei ole tuleviku tootluse usaldusväärne näitaja (kui investeringu tulusus on mingil ajal positiivne, ei ole mingit garantiid, et see jääb selliseks ka tulevikus), kuid eelmiste perioodide tootlus võib aidata hinnata seda, missugune on ETF-i osaku/aktsia hinna volatiilsus aja jooksul.

Tururisk on risk, et klient kannab kahju üldise negatiivse hinnaliikumise tõttu väärtpaberiturul või selle teatud osas. Ebasoodsaid hinnaliikumisi võivad põhjustada näiteks konkreetse riigi või majandusharu kehvad majandusnäitajad, ebastabiilne majanduskeskkond, väärtpaberiturg, jms.

Intressirisk on seotud tururiskiga ja seisneb selles, et klient võib kanda kahju turu ebasoodsate arengute tõttu, mis võivad seisneda intressimäära muutustes, intressimäära volatiilsuses, erineva riskitasemega investeerimisobjektide intressimäära vahes, laenude ennetähtaegses tagasimaksmises, jms. See risk on seotud nende ETF-idega, mis investeerivad võlakirjadesse.

Valuutarisk välisvaluutas noteeritud investeringute puhul on risk, et klient kannab sellistelt investeringutelt kahju ebasoodsate muutuste tõttu erinevate valuutade vahetuskurssides.

Emitendi risk on võimalus, et instrumendi väärtus võib oluliselt langeda ETF-i sponsori tegevuse tõttu.

Likviidsusrisk on seotud tururiskiga ja seisneb peamiselt selles, et klient võib kanda kahju likviidsuse puudumisest vastaval reguleeritud turul, mis raskendab väärtpaberite müüki kliendi soovitud ajal või mille tõttu väärtpabereid ei saa müüa turuhinna või kliendi soovitud hinna lähedase hinnaga. Vaatamata alusvarale ja selle likviidsusele võib ETF-i osak/aktsia mõnes olukorras muutuda mittelikviidseks ja seetõttu võib selle müümine, ostmine või lunastamine muutuda keeruliseks või võimatuks. Samuti on keeruline või võimatu osta, müüa või lunastada ETF-ide osakuid/aktsiaid puhasväärtuse taseme lähedal. ETF-i osakute/aktsiate müügivõimalus ei ole garanteeritud.

Maksustamine

Investeringutelt saadud tulu kuulub maksustamisele. Investeerimiskonto võimaldab Eesti maksuresidentidel lükata investeringult teenitud tulu maksustamine edasi. Maksustamine sõltub investori maksuresidentsusest ja õiguslikust vormist, kuid ka tulu liigist ja mitmetest muudest asjaoludest. Täpsemate juhiste saamiseks pöörduge oma maksuameti või maksunõustaja poole.